

Sansen for andres smerte

Svarene på vores spørgsmål er skjult så længe, men de kommer til os alle før eller siden. Når dødens mørke sænker sig, kommer lyset. I døden fjernes alle lag af tillært fnidder-fnadder, som slører vores blik. Vi ser da klart med vores hjerte og mærker livets sandhed.

Den indre sandhed kan ikke ses med øjnene. Den ses med hjertet, men dybdesynet sløres af smerten i vores liv, som lægger sig om hjertet. Når alt er slut, forsvinder smerten, og døden sker i livet. Døden er så blid, så smuk, når hverdagslivet slippes, for da forsvinder smerten.

Når smerten svinder, ses med hjertet, og alt er fuldt af skønhed. Vi dør i livets kilde, i Altets store favn, hvor livet føles evigt.

Problemet er i livet, at finde livets gave og dele den med andre. For gaven er i os, den er naturlig, og den kan findes. Men vi må møde den død i livet, som slører hjertets syn. Vi må smage døden, den indre død. Tabet af vitalitet og glæde må erkendes og slippes.

Det er angsten, knyttet til den indre død, som længe gør det svært at dø og leve. Mød den indre død, mærk den helt til bunds, da bliver livet let og også døden. For dér på bunden, i roden af dit væsen, dér findes livets gave: En poesi og skønhed, en kærlighed og varme fylder livet ud i både krop og sjæl.

Det giver handlekraft at være fri af egen angst og smerte. For andres smerte ses og mærkes også tydeligt, men lammer ikke handlingen - glæden er altid stærkest. Viljen ser Vorherre på, men uden handling er den intet værd. Handlingen forandrer.

Uden smerte ingen medfølelse

Den død, vi har med i vores indre, er oftest ubevidst. Vi mærker smerten, delvis, men forstår den ikke og kan ikke slippe fri. For smertens dybde er så stor og fyldt med angst. Den kan vi ikke møde uden hjælp. Vi må have indsigt og forløsning i en gradvis bevidstgørelsesproces. Vi må kende vores egen indre sandhed for at kunne slippe smerten. Det er livets vilkår.

Historien om Adam og Eva er med i os alle. Den må mødes i vores personlige version. Vi må tilbage, hvor smerten begyndte i hjemmets atmosfære og i moders liv. Smerten og glæden har samme rod i vores eget væsen, i vores natur. Men de blev adskilt, fordi vi ikke kunne se og mærke vores smerte klart i hjemmets atmosfære.

Det begyndte i moders liv, fordi hun også fortrængte alt for meget at smerten i sit liv. Det er dér problemet er: Når smerten fjernes, skjules under overfladen, fjernes også megen glæde. Den nødvendige smerte: Nødvendigheden af at barnet får lov at mærke sin egen indre smerte. Hvis barnet tidligt får lov at mærke og udtrykke sin smerte, lettes livet for os alle.

Smerten er i vores natur, er en del af det at blive menneske. Uden smerte ingen medfølelse. Men også denne evne forgroves eller ødelægges, når smerten fortrænges. Det ser vi til overflod. Fortrængningens pris er hadet, den ophobede emotion, skabt i hjemmets og kulturens atmosfære.

Fostret får smerten med, lærer den at kende tidligt i moders liv, men hadet er begrænset på dette tidspunkt. Det er så vigtigt, at mor og far prøver at åbne sig for barnets smerte, at favne barnet når det skriger.

Men det gør ondt i os, for når vi åbner os for barnets smerte, da åbner vi for vores egen indre smerte.

Smerten i vores natur, som er uundgåelig, er en konsekvens af jungleloven. Alles kamp mod alle, den stærkes ret, det er jungleloven. Den er vores udgangspunkt. Naturen er barsk, men også uskyldig. Jungleloven er naturlig.

Jungleloven hviler i evnen til accept af døden og en naturlig begrænsning af individets og artens råderum.

Men balancen mellem os og andre individer og arter er anderledes, mere regulering må til. Den regulering opnås gennem indlevelsesevnen i andres nød og smerte og evnen til barmhjertighed. Den evne fik vi med

æblet fra kundskabens træ, samvittighedens dybe stemme, kravet om barmhjertighed, om kærlighed mod næsten.

Barnets sans for andres smerte

Dermed udtrykkes en indre konflikt i vores egen natur: Bruddet med jungleloven i dens oprindelige form. Det brud med vores natur, med den stærkes ret, er smertefuldt. Det gør ondt i os at udvikle kærlighedens bånd. Det er jo bånd, som begrænser den stærkes ret, fordi de forbinder os med alle andre.

Vi blev bevidste, og stadig mere bevidsthed må til. Vi må vide at to er én, at vi i dybden er forbundne.

Smerten er nødvendig for at mærke dette tilstrækkelig klart i vores bevidsthed. Det blev menneskets skæbne at erkende, at mikrokosmos spejler makrokosmos og omvendt. Kundskaben om godt og ondt, samvittighedens dybe stemme, bærer dette i sig. Indlevelsesevnen hviler heri.

Balancen mellem individ og fællesskab må reguleres anderledes, end vi ser i dyreflokke. For individets styrke er så stor hos mennesket gennem jeg-dannelse og intellekt, at undertrykkelse af individet skaber frygteligt had og krig mod alt og alle, mod den natur vi lever af.

Den trussel mod livet og livets mangfoldighed, mod energiens frie leg, ændres med barmhjertighed og kærlighed til næsten. Men det kræver plads til individet, til individets emotioner, mens vi er børn og små, hvor emotionerne er ufarlige. Mor og far må lære at respektere barnets liv og væsen meget mere, at give det mere plads til at være sig selv i kærlighedens rum.

Det er ikke farligt at lade barnet mærke og udtrykke sin emotion. Det er undertrykkelsen heraf, som skaber krig og nød. Det er vores lod at skulle bære evnen til at sanse andres smerte. Det gør ondt på barnet, lad det råbe smerten ud.

For barnets sans for andres smerte er åben, meget åben. Det er svært for barnet at rumme, hvad den registrerer.

Barnet har brug for hjælp og omsorg til at mærke, hvad det mærker og udtrykke det. Smertesansen - sansen for andres smerte - kan da udvikles naturligt, frit af hadets skygge, til barmhjertighed. For vi rummer denne evne til at rumme andres smerte med alle sanser åbne, når vi er lejret dybt i glædens væsen, i energiens frie leg.